

"וקדשתו" – קדושת הכהן וכבודם של ישראל

ויקרא כא' – "וקדשתו כי את לחם אלקיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני ד' מקדשכם. **רש"י** - וקדשתו - על כרחו, שאם לא רצה לגרש, הלקהו ויסרהו עד שיגרש. קדש יהיה לך - נהוג בו קדושה לפתוח ראשון בכל דבר ולברך ראשון בסעודה.

גיטין נט: - תנא דבי רבי ישמעאל: וקדשתו - לכל דבר שבקדושה, לפתוח ראשון, ולברך ראשון, וליטול מנה יפה ראשון. **רש"י** - וקדשתו - כי את וגו'. לפתוח ראשון - בכל דבר כבוד בין בתורה בין בישיבה הוא ידבר בראש.

משך חכמה - בשולחן ערוך סוף סימן קכח (סעיף מה), יעויין שם (הגה): אסור להשתמש בכהן אפילו בזמן הזה, דהוי כמועל בהקדש, אם לא מחל על כך.. **והגר"א** (שם) כתב על זה "דלא כרמב"ם בספר המצוות". זה לשונו במצות עשה ל"ב: הציווי שנצטוונו לגדל זרע אהרן ולכבדם ולרוממם, וליחס להם מעלת קדושה וכבוד, ואפילו יסרבו לך - לא נשמע להם. כל זה לשם כבוד לה' יתעלה, כיון שלקחם לעבודתו ולהקרבת קרבנותיו, והוא אמרו: "וקדשתו.. ובא הפירוש.. לפתוח ראשון.. וגם לשון ספרא: "וקדשתו" - על כרחו, כלומר, שמצוה זו נצטוונו בה אנחנו, ואינה תלויה ברצון הכהן.

תורה תמימה – לדעת הרמב"ם בשה"מ מ"ע ל"ב הוי דרשה זו גמורה ודין זה מן התורה ממש, וכ"כ הריב"ש בתשובה סי' צ"ד בשם הסמ"ג. ובפשטות לשון הגמ' כאן דאורייתא היא, אבל התוס' בחולין פ"ז א' כתבו דדרשה זו אסמכתא היא, ומ"ש בגמ' דאורייתא היא - הכונה שנמצא על זה אסמכתא בתורה, והוי הדין מדרבנן, ולא נתבאר מה הכריחם להוציא הדרשה ולשון הגמ' מפשטם. וי"ל בדעתם דקשה להו דהא עיקר קרא דוקדשתו צריך לדרשה אחרת.. שאם נשא אשה פסולה כופין אותו לגרשה.. ולכן כתבו התוס' דרשה זו שלענין כבוד הוי אסמכתא בעלמא, אך א"כ יהיה קשה טובא לדעת הרמב"ם.. והא איצטריכא לענין כפיה.. אבל ראה זה מצאתי מרגינתא טבא בזה ברש"י בסוגיא כאן שציין על דרשת הגמ' וקדשתו וז"ל, וקדשתו כי את וגו', עכ"ל. ולא נתבאר מה כונת רש"י בציינו המשך לשון הפסוק.. אך י"ל דגם לרש"י הוקשה מה שהערנו.. לכן רמז המשך הפסוק.. לרמז דרשה זו דכבוד אנו למדין לא מן הלשון וקדשתו אלא מן סוף הפסוק קדוש יהיה לך, והגמ' מציינת רק ראשית הפסוק וחסר מלת וגו'.

אלשיך - ..אין ספק מהמון עם בני ישראל מלהרהר ולומר, הלא כלנו בני איש אחד נחנו.. ולמה ירד ירדנו מערך בני אהרן.. שכל כך מפליג בקדושתם.. לזה אמר וקדשתו וכו', לומר הנה שתי בחינות יש בקדושה: אחת מאיכות עצמם.. שנית מחמת העבודה.. ועל כן אתה ישראל אל תקנא, כי מה שתעשה עיקר הוא מהבחינה השנית.. כי את לחם אלוקיך הוא מקריב.. כי הלא לכם אמרתי קדשים תהיו חסר וא"ו. ואלו אותם הייתי מייחס לקדושים או לקדוש במילוי היתה מדרגה גדולה. אך לא כן הוא כי אם קדש יהיה לך בלי מלוי, כי קדוש מלא איננו כי אם אני ה' מקדשכם, ככם כהם.

רמב"ן - הקדושה היא הפרישות.. שאפילו במותר לישראל יהיו הכהנים פרושים.. מאחר שהוא מקריב לחם אלוקיך, קדוש יהיה לך, כי על ידו אני מקדש את כלכם ומשרה שכינתי במקדשכם..

חגיגה ה: - ואם לא תשמעוהו, במסתרים תבכה נפשי, מפני גוה (ירמיהו יג'). אמר רב שמואל בר איניא משמיה דרב: מקום יש לו להקב"ה, ומסתרים שמו. מאי מפני גוה? אמר רב שמואל בר יצחק, מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לנכרים. רבי שמואל בר נחמני אמר: מפני גאוותה של מלכות שמים.

אלשיך - מאמרם בספר הזוהר (בשלח סד א) חש הקב"ה על כבוד הצדיק מעל כבוד עצמו, כי הנה ירבעם היה מקטיר על המזבח לעבודה זרה ולא נגפו ה' ובשלוח ידו לתפוש בנביא מיד ותיבש ידו. וכן אמרו רבותינו ז"ל בבראשית רבה (לט יב) החמיר הקב"ה בכבוד הצדיק מבכבודו, שעל כבוד צדיק אמר ומקללך אאור (בראשית יב ג) שהוא בקום עשה ובכבוד עצמו אמר ובוזי יקלו מעצמם.

מסילת ישרים יט' - ודבר זה ביארוהו בתנא ד"א ז"ל אמרו: כל חכם מישראל שיש בו דברי תורה לאמתו, ומתאנח על כבודו של הקדוש ברוך הוא כו', כל ימיו, ומתאוה ומיצר לכבוד ירושלים ולכבוד בית המקדש ולישועה שתצמח בקרוב ולכינוס גליות, זוכה לרוח הקודש בדבריו וכו'.. הנה ודאי צריך שיצטער תמיד צער ממש על הגלות ועל החורבן, מצד מה שזה גורם מיעוט כביכול לכבודו ית', ויתאוה לגאולה לפי שבה יהיה עילוי לכבוד השם יתברך, והוא מה שכתב התדב"א שהבאנו למעלה, ומתאוה ומיצר לכבוד ירושלים וכו', ויתפלל תמיד על גאולת בני ישראל והשבת כבוד שמים לעילוי.. **שהרי אי אפשר לכבוד העליון להתרבות אלא בגאולתן של ישראל וברבוי כבודם שזה תלוי בזה באמת.**

הרב קוק, חבש פאר פ"א - כבוד שם שמים הוא השורש והעיקר ועמוד כל הבריאה וכל התורה כולה.. כאשר נתבונן על הנהגת העולם כולו נראה, כי הסיבה העיקרית לתיקון האמיתי והסדר הנכון שבבני אדם, אינו כי אם נתינת הכבוד למי שראוי לכבוד.. נמצא, כי רגש הכבוד פועל לקיום העולם בכלל. מכבוד החכמים-מסתעף אהבת תורה וחכמה, ומדות טובות ויראת ד'. מכבוד הורים-מסתעף חנוך ישר העושה פרי ברכה בלב הבנים לעת יגדלו. למעלה מזה. מכבוד מלכים-מסתעף כללות התקון האמיתי בחיי האדם המדיני. נמצא, כי רגש הכבוד פועל לקיום העולם בכלל. גם הרגשת כבוד הנפש האלהית שבאדם, תמנעהו מהשפיל כבודו בפעולות מגונות, שאינם תפארת לעושיהם. נמצא שאנו משיגים בכח הכבוד המיוחס לנבראים, פעולה שלמה ומתוקנת, מה שאין אנו משיגים בשום כח והרגש בעולם. מזה אנו מבינים כי אור השי"ת בדרך הבנה פרטית שיתגלה לנו בכנוי "כבוד" הוא מרומם ונשגב מכל מה שאפשר להתבונן בכנויים. וכל דרכי הכבוד שאנו נותנים לשמו ית', מקנים בנפשנו קדושת זיו מאורו יתברך המתגלה בזה. ולהפך ח"ו כל שמץ עון חלול שם-שמים, מקלקל במקום הנורא הזה שהוא יסוד העולם ועמוד התורה כולה. נדע ברור מכל הדברים והאמת האלה, כיון שכבודו ית' הוא יסודו של עולם ותקונו, א"כ כל מה שיתרבה כבוד שם שמים כן ירבו ברכות ושפע טוב וכבוד בעולם. ויחולו על ראש המכבדים שמו ית' ומברכתם יבורכו כל באי עולם. וכמו כן המעוט בכבודו ית', ואין צריך לומר ח"ו זלזול בכבודו של מעלה חלילה. מחויב שיגרום כל תקלה וכל השחתה ח"ו. הרחמן ישים חלקנו ומנוחתנו כבוד לשמו, וכמו שאמר הכתוב (שמואל א ב) "כי מכבדי ובוזי יקלו":

שיחות הרב צבי יהודה במדבר 406 - יש לזכור את היסוד האמיתי שישראל וקודשא בריך הוא וארייתא חד, את היסוד האמיתי שכבוד ד' בכל גודלו ואמיתתו, מופיע רק כשישראל הם בשיא כבודם בכל תוקפם ומילואם.

הרב צבי יהודה לנתיבות ישראל א' עד' - ..הטיפוסיות של ה"שתדלנות", של עסקנות הציבור הגלותית, ביחסה כלפי חוץ, כלפי הגוים ושלטונותיהם, היא כפיפות הקומה. 'אתם נצבים, וכל שהוא מרוחק מהקדושה קומתו נמוכה וראשו שפלה' (אור החיים דברים כט ט'). 'הגלות מקנה לישראל הקלון תחת הכבוד - ההכנעה והשפלות' (חסד לאברהם, ה' יא'). המגמה של שבירת עול הגוים מעל צוארנו היא, 'שתוליכנו קוממיות לארצנו', עד כי יבוא 'ירום ונישא וגבה מאד', 'ונשגב ד' לבדו'. במהלך התקומה של כנסת ישראל ושכינתה האלוקית מתחתית עפרות הטומאה של ארצות העמים, מופיע גילוי 'פניה הזקופות מתוך תורתה אשר איתה' (מהר"ל דרך חיים פ"ו). נמשך בירור צורתו השלימה של העם הישראלי.

להלכות ציבור נספחות א' - כבוד כלל ישראל הוא כבוד רבונו של עולם, רבונו של עולם המתגלה בעולם ע"י כלל ישראל, ע"י מדינת ישראל, ע"י קוממיות ישראל - קוממיותנו בארצנו.. ד' מלך גאות לבש. ומכאן מוטלת עלינו הליכה בדרכיו, להיות גאים בגאות ד', מתגאים בגאות גאולת ישראל, בגאות כלל ישראל, מתוך כך בגאות מדינת ישראל, כי מתוך כך יודעים מה היא באמת מדינת ישראל, איזה ענין אלוקי היא מדינת ישראל.